

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 29.3.2010
KOM(2010)94 lopullinen

2010/0064 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian
torjumisesta ja puitepäättöksen 2004/68/YOS kumoamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja riisto ovat hyvin vakavia rikoksia, sillä ne kohdistuvat lapsiin, joilla on oikeus erityiseen suojeluun ja hoivaan. Kyseiset rikokset aiheuttavat uhreille pitkäaikaista fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista haittaa ja lisäksi ne horjuttavat nyky-yhteiskunnan keskeisiä arvoja, kuten lasten oikeutta erityiseen suojeluun ja luottamusta valtiollisiin elimiin. Vaikka asiasta ei ole olemassa tarkkoja ja luotettavia tilastoja, tutkimusten mukaan huomattava vähemmistö eurooppalaisista lapsista saattaa joutua seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi jossakin vaiheessa lapsuuttaan. Tutkimusten mukaan ilmiö ei myöskään ole vähentynyt ajan mittaan – päinvastoin, eräät seksuaalisen väkivallan muodot ovat lisääntymässä.

Euroopan unionin yleisenä toimintatavoitteena tällä alalla on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 67 artiklan nojalla varmistaa korkea turvataso ehkäisemällä ja torjumalla rikollisuutta, myös lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja riistoa. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan mukaisesti tämä olisi tehtävä ensisijaisesti ottamalla käyttöön rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevat vähimmäissäännöt lasten seksuaalisen riiston osalta. Erityisiä tavoitteita ovat tehokas syytteenpano rikoksista, uhrien oikeuksien suojelu ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston ehkäiseminen.

- **Yleinen tausta**

Lapsiin kohdistuvien rikosten keskeinen syy on haavoittuvuus, joka on puolestaan seurausta useista tekijöistä. Näiden rikosten levinneisyyden taustalla on muun muassa lainvalvontakeinojen riittämättömyys sekä se, että eräiden rikosten rajatylittävä luonne pahentaa niistä aiheutuvia ongelmia. Uhrin ei halua ilmoittaa hyväksikäytöstä, kansallisten rikoslakien ja rikosoikeudellisten menettelyjen erot saattavat johtaa toisistaan poikkeaviin tutkinta- ja syytteenpanokäytäntöihin ja tuomitut rikosentekijät voivat olla vaarallisia vielä tuomion suorittamisen jälkeenkin. Tietotekniikan kehitys on pahentanut ongelmia, sillä se helpottaa lasten seksuaalista hyväksikäyttöä esittävien kuvien tuottamista ja levittämistä, mahdollistaa rikosentekijöiden nimettömyyden ja hajauttaa vastuun eri lainkäyttöalueille. Matkustamisen helppous ja suuret tuloerot ruokkivat lapsiin kohdistuvaa seksiturismia, ja seksuaalirikolliset tekevät lapsiin kohdistuvia rikoksia usein ulkomailla, ilman rangaistusta. Paitsi että näistä rikoksista syyttämiseen liittyy ongelmia, järjestäytyneet rikollisryhmät voivat tehdä niillä huomattavia voittoja ilman suurta riskiä.

Jäsenvaltioiden lainsäädännöissä käsitellään eräitä näistä ongelmista, tosin vaihtelevassa määrin. Lainsäädäntö ei kuitenkaan ole riittävän vahvaa tai johdonmukaista, jotta sillä turvattaisiin yhteiskunnan tehokas puuttuminen tähän järkyttävään ilmiöön.

Äskettäin tehty Euroopan neuvoston yleissopimus nro 201 lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan, jäljempänä 'Euroopan neuvoston yleissopimus', on kiistämättä tähän asti korkein kansainvälinen normi lasten suojelulle seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja riistolta. Maailmanlaajuisesti tärkein kansainvälinen normi on vuonna 2000 tehty Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja lasten myynnistä, lapsiprostituutiosta ja lapsipornografiasta. Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan ole vielä liittyneet yleissopimukseen.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

EU:n tasolla neuvoston puitepäätöksellä 2004/68/YOS lähennettiin jossain määrin jäsenvaltioiden lainsäädäntöjä säätämällä kaikkein vakavimmat lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston muodot rangaistaviksi. Lisäksi puitepäätöksellä laajennettiin kansallista lainkäyttövaltaa ja säädettiin uhreille tarjottavan avun vähimmäistasosta. Vaikka puitepäätöksen vaatimukset on yleisesti ottaen saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, liittyy puitepäätökseen kuitenkin useita puutteita. Sillä lähennetään jäsenvaltioiden lainsäädäntöä vain muutamien rikosten osalta, siinä ei oteta huomioon tietotekniikkaa hyödyntäviä hyväksikäytön ja riiston uusia muotoja, sillä ei poisteta esteitä syytteenpanolta jäsenvaltion alueen ulkopuolella tehdyistä rikoksista, se ei vastaa kaikkia lapsiuhrien erityistarpeita eikä siihen sisälly riittäviä toimenpiteitä rikosten ehkäisemiseksi.

Muissa, joko voimassa tai tekeillä olevissa EU:n aloitteissa puututaan osittain eräisiin ongelmiin, jotka liittyvät myös lapsiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin. Aloitteisiin kuuluvat Internetissä välitettävän lapsipornografian vastaisista toimenpiteistä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehty neuvoston päätös 2000/375/YOS, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehty neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä 24 päivänä helmikuuta 2005 tehty neuvoston puitepäätös 2005/222/YOS, Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 854/2005/EY sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi 27 päivänä marraskuuta 2008 tehty neuvoston puitepäätös 2008/947/YOS.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Ehdotuksen tavoitteet vastaavat täysin EU:n politiikkaa, jonka tavoitteena on lasten oikeuksien edistäminen, suojaaminen ja noudattaminen kaikissa EU:n sisäisissä ja ulkoisissa toimissa. EU on tunnustanut lasten oikeuksien suojelun selkeästi Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen 24 artiklassa. Tiedonannossaan ”Tavoitteena lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia” komissio ilmoitti pyrkivänsä käyttämään mahdollisimman tehokkaasti nykyisiä politiikkojaan ja välineitään suojellakseen lapsia väkivallalta ja seksuaaliselta riistolta EU:n sisällä ja sen ulkopuolella. Tavoitteet ovat yhdenmukaisia myös internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan ohjelman kanssa, jolla pyritään parantamaan erityisesti lasten turvallisuutta ja torjumaan laitonta sisältöä. Kyseinen ohjelma tukee osaltaan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaa useilla toimenpiteillä, jotka koskevat muun muassa alaikäisten suojelua ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämistä, tiedottamista ja kasvatusta, itsesääntelyä ja valmiuksia internetin turvallisempaan käyttöön.

Tavoitteet ovat yhdenmukaisia myös ihmiskaupan ehkäisemistä ja torjumista sekä uhrien suojelemista koskevan komission direktiiviehdotuksen kanssa.

Lisäksi tavoitteet ovat yhdenmukaisia EU:n uuden nuorisostrategian (neuvoston päätöslauselma 27. marraskuuta 2009) kanssa, joka koskee 13–20-vuotiaita lapsia ja nuoria. Strategian ansiosta nuorisopolitiikan alalla tehtävällä eurooppalaisella yhteistyöllä on vankka perusta kansainvälisessä ihmisoikeusjärjestelmässä. EU:n nuorisostrategiassa korostetaan, että nuorten elämä ja tulevaisuudennäkymät riippuvat suurelta osin lapsuudessa saaduista mahdollisuuksista, tuesta ja suojelusta. Strategiassa kehoitetaan paikallisia sidosryhmiä

löytämään riskitilanteessa olevat nuoret ja auttamaan heitä ja tarvittaessa ohjaamaan heidät muiden auttavien tahojen luo sekä parantamaan nuorten mahdollisuuksia hyödyntää terveystalvveluja.

Tätä ehdotusta on tarkasteltu perinpohjaisesti sen varmistamiseksi, että sen säännökset vastaisivat perusoikeuksia, erityisesti ihmisarvon kunnioittamista, kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kieltoa, lapsen oikeuksia, oikeutta vapauteen ja turvallisuuteen, oikeutta sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, oikeutta henkilötietojen suojaan, oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen sekä laillisuusperiaatetta ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaatetta.

Erytistä huomiota on kiinnitetty Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklaan, jossa asetetaan positiivinen velvoite pyrkiä varmistamaan kaikessa toiminnassa lasten tarpeellinen suojele. Artiklassa todetaan, että lapsella on oikeus hänen hyvinvoinnilleen välttämättömään suojeleluun ja huolenpitoon. Lisäksi siinä vaaditaan, että kaikissa lasta koskevissa viranomaisten tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Sama periaate sisältyy myös Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen lapsen oikeuksista.

Säännöksiä, jotka koskevat internetin välityksellä tapahtuvien hyväksikäytön uusien muotojen kriminalisointia, tutkintamenetelmien tunnustamista, kieltoa harjoittaa tietynlaista toimintaa sekä tietojenvaihtoa täytäntöönpanon varmistamiseksi koko EU:ssa, tarkasteltiin erityisen huolellisesti siltä osin, miten ne suhteutuvat yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen sekä henkilötietojen suojaan (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artikla, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artikla). Säännöksiä, jotka koskevat lainvalvonnan tehostamista lasten hyväksikäyttöä esittävän aineiston julkaisemisen ja levittämisen, lapsipornografian mainostamisen ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön rohkaisemisen estämiseksi sekä keinoja estää pääsy lapsipornoa sisältäville internetsivuille, tarkasteltiin erityisesti siltä osin, miten ne suhteutuvat sananvapauteen (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artikla, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artikla).

Tarvittaessa voidaan hyödyntää Euroopan unionin erilaisia rahoitusmahdollisuuksia, jotta voidaan tukea jäsenvaltioiden pyrkimyksiä noudattaa tässä direktiivissä esitettyjä vaatimuksia.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

• Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Alan asiantuntijoita kuultiin laajalti kolmessa kokouksessa, joissa käsiteltiin sekä lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja riistoa että ihmiskauppaa. Erityisesti kuultiin jäsenvaltioiden hallitusten edustajia, komission perustaman ihmiskauppaa käsittelevän asiantuntijaryhmän jäseniä, kansainvälisiä organisaatioita, erityisesti Euroopan neuvostoa ja Unicefiä, valtiosta riippumattomia järjestöjä sekä akateemisen maailman, tutkimuslaitosten ja muiden julkisten laitosten edustajia. Useat asiantuntijat ja organisaatiot ovat myöhemmin toimittaneet komissiolle lausuntoja ja antaneet tietoja.

Neuvostossa on käyty keskusteluja komission ehdotuksesta tätä asiaa koskevaksi puitepäätökseksi. Keskustelujen pohjalta saatiin tietoa jäsenvaltioiden lainsäädännöistä ja

tämänhetkisistä käytännöistä. Tietojen pohjalta varmistui, että tarvitaan uudet EU:n puitteet, joilla pyritään lähentämään jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Kuulemisen yhteydessä nousivat esille seuraavat keskeiset seikat:

- tarve sisällyttää EU:n lainsäädäntöön Euroopan neuvoston yleissopimuksella aikaansaadut parannukset,
- tarve kriminalisoida sellaiset hyväksikäytön muodot, joita ei mainita nykyisessä puitepäätöksessä (erityisesti uudentyyppiset rikokset, joissa hyödynnetään tietotekniikkaa),
- tarve poistaa tutkinnan ja syytteesenpanon esteet valtioiden rajat ylittävissä tapauksissa,
- tarve varmistaa uhrien kattava suojele erityisesti tutkinnan ja rikosoikeudenkäynnin aikana,
- tarve ehkäistä rikokset interventio-ohjelmien ja hoidon avulla,
- tarve varmistaa, että vaarallisille rikollisille yhdessä jäsenvaltiossa määrättyjä tuomioita ja turvatoimenpiteitä noudatetaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Kuulemisen yhteydessä saadut tiedot on otettu huomioon vaikutusten arvioinnissa. Eräitä kuulemiseen osallistuneiden sidosryhmien esityksiä ei ole sisällytetty tähän ehdotukseen syistä, jotka selitetään vaikutusten arvioinnissa.

• **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisia asiantuntijoita ei tarvittu.

• **Vaikutusten arviointi (SEC(2009) 355) ja tiivistelmä vaikutusten arvioinnista (SEC(2009) 356)**

Aiemman puitepäätösehdotuksen yhteydessä pohdittiin useita toimintavaihtoehtoja, joilla tavoite voitaisiin saavuttaa.

• Toimintavaihtoehto 1: ei uusia EU:n toimia

EU ei ota käyttöön uusia toimia (lainsäädäntöä, muita kuin politiikan välineitä, rahoitustukea) lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston torjumiseksi. Jäsenvaltiot voivat jatkaa Euroopan neuvoston yleissopimuksen allekirjoittamis- ja ratifiointiprosessia.

• Toimintavaihtoehto 2: voimassa olevan lainsäädännön täydentäminen muilla kuin lainsäädäntötoimenpiteillä

Voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä, erityisesti puitepäätöstä 2004/68/YOS, ei muuteta. Sen sijaan voidaan ottaa käyttöön muita kuin lainsäädäntötoimenpiteitä, joilla tuetaan kansallisen lainsäädännön koordinoitua täytäntöönpanoa. Tällaisia voisivat olla syytteesenpanoa, suojelela tai ehkäisyä koskeva tietojen ja kokemusten vaihto, tiedottaminen, yhteistyö yksityisen sektorin kanssa, itsesääntelyn tukeminen tai tietojenkeruumekanismien käyttöönotto.

- Toimintavaihtoehto 3: uudet säännökset rikoksenteijöiden syytteenpanosta, uhrien suojelusta ja rikosten ehkäisystä

Annetaan uusi säädös, johon sisällytetään nykyinen puitepäättös, eräät Euroopan neuvoston yleissopimuksen määräykset sekä muita seikkoja, joita ei mainita näistä kummassakaan. Uusi säädös kattaisi rikoksenteijöiden syytteenpanon, uhrien suojelun ja rikosten ehkäisyn.

- Toimintavaihtoehto 4: uudet kattavat säännökset, joilla tehostetaan rikoksenteijöiden syytteenpanoa, uhrien suojelua ja rikosten ehkäisyä (kuten vaihtoehdossa 3), sekä muita kuin lainsäädäntötoimenpiteitä (kuten vaihtoehdossa 2)

Puitepäättöksen 2004/68/YOS säännöksiä täydennetään EU:n toimilla, joilla pyritään muuttamaan aineellista rikosoikeutta ja rikosprosessia, suojelemaan uhreja ja ehkäisemään rikoksia toimintavaihtoehdon 3 mukaisesti. Lisäksi otetaan käyttöön toimintavaihtoehdossa 2 esitetyjä muita kuin lainsäädäntötoimenpiteitä, joilla parannetaan kansallisen lainsäädännön täytäntöönpanoa.

Taloudellisten, sosiaalisten ja perusoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten analyysin perusteella vaihtoehdot 3 ja 4 tarjoavat parhaan lähestymistavan ongelmiin, ja niillä saavutetaan ehdotuksen tavoitteet. Ensisijainen vaihtoehto on 4 ja toiseksi paras 3.

Komissio toteutti vaikutusten arvioinnin 25. maaliskuuta 2009 lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta tekemänsä puitepäätösehdotuksen yhteydessä. Kyseinen vaikutusten arviointi on voimassa soveltuvien osin myös tätä direktiiviehdotusta varten. Kertomus vaikutusten arvioinnista on saatavilla seuraavassa internetosoitteessa:

http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2009_en.htm#jls

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Direktiivillä kumotaan puitepäättös 2004/68/YOS. Uuteen direktiiviin sisällytetään kumotun puitepäättöksen säännösten ohella seuraavat seikat, jotka koskevat

– aineellista rikoslakia yleisesti:

Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston vakavat muodot, jotka eivät tällä hetkellä kuulu EU:n lainsäädännön piiriin, säädettäisiin rangaistaviksi. Näihin sisältyy sellaisten matkojen järjestäminen, joiden päämääränä on seksuaalinen hyväksikäyttö, erityisesti, mutta ei pelkästään, lapsiin kohdistuvan seksiturismin yhteydessä. Lapsipornografian määritelmää lähennetään Euroopan neuvoston yleissopimukseen ja lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnaiseen pöytäkirjaan. Huomiota kiinnitetään varsinkin rikoksiin, jotka kohdistuvat erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin.

Erityisesti olisi kovennettava seuraamuksia, jotta ne olisivat oikeasuhteisia, tehokkaita ja varoittavia. Määriteltäessä rikoksen vakavuusastetta ja oikeasuhteisia seuraamuksia on otettava huomioon useita hyvin erilaisiin rikoksiin liittyviä seikkoja, kuten rikoksen uhrille aiheutunut haitta, rikoksenteijän syyllisyys ja yhteiskunnalle aiheutuva riski.

Näin rikokset voidaan suhteuttaa toisiinsa. Yleisesti ottaen seksuaalisuuteen liittyvät teot ovat vakavampia kuin ei-seksuaaliset teot. Riisto lisää rikoksen vakavuutta. Pakottaminen, voimankäyttö tai uhkailu ovat vakavampia kuin valta-aseman väärinkäyttö tai uhrin heikko asema, jotka puolestaan ovat raskauttavampia seikkoja kuin uhrin antama suostumus. Prostituutio, johon liittyy seksuaalinen toiminta ja raha, on vakavampi rikos kuin pornografiset esitykset, joihin saattaa liittyä mutta ei välttämättä liity seksuaalista kanssakäymistä tai rahaa. Prostituutioon tai muuhun vastaavaan toimintaan värvääminen on vakavampi teko kuin pelkkä prostituution aiheuttaminen, sillä siihen liittyy aktiivinen pyrkimys hyödyntää lapsia. Lapsipornografian osalta pornografisen aineiston tuottaminen, johon yleensä liittyy lasten värvääminen ja sukupuoliyhteys lapseen, on vakavampi rikos kuin esimerkiksi pornografisen aineiston jakelu tai tarjoaminen, jotka puolestaan ovat vakavampia kuin pornografian hallussapito tai katselu.

Yhdistämällä eri kriteerejä voidaan rikokset ryhmitellä viiteen luokkaan niiden vakavuusasteesta riippuen. Näin perusrikoksista voidaan määrätä erilaiset rangaistukset.

– tietotekniikkaympäristössä tapahtuvia uusia rikoksia:

Seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston uudet muodot, joita tietotekniikan käyttö edesauttaa, on tarkoitus kriminalisoida. Näihin kuuluu muun muassa pornografiset esitykset internetissä ja pääsyn hankkiminen tietoisesti lapsipornografiaan. Tarkoitus on kattaa tapaukset, joissa lapsipornografian katselu verkkosivuilta kuvia lataamatta tai tallentamatta ei täytä lapsipornografian ”hallussapidon” tai ”hankkimisen” tunnusmerkkejä. Lisäksi direktiiviin sisällytetään Euroopan neuvoston yleissopimuksessa sovitun sanamuodon pohjalta uusi rikos ”grooming” eli lasten houkuttelu seksuaalisen hyväksikäytön tarkoituksessa.

– rikosten tutkintaa ja rikosoikeudenkäynnin aloittamista:

Direktiiviin sisällytetään useita säännöksiä, joilla pyritään tehostamaan rikosten tutkintaa ja niistä syytteenpanoa.

– ulkomailla tehtyjä rikoksia koskevia syytetoimia:

Lainkäyttövaltaa koskevia sääntöjä on tarkoitus muuttaa, jotta lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön tai riistoon syyllistyneet EU:sta lähtöisin olevat henkilöt asetetaan syytteen, vaikka he tekisivät rikoksensa EU:n ulkopuolella seksiturismin puitteissa, riippumatta siitä, ovatko he jäsenvaltioiden kansalaisia vai EU:n alueella vakituisesti asuvia.

– uhrien suojelua:

Direktiiviin sisällytetään uusia, uhrien suojelua (laajalti) koskevia säännöksiä, joilla varmistetaan, että uhreilla on helposti käytössään oikeussuojakeinoja ja että heille ei aiheudu kärsimystä rikosoikeudenkäyntiin osallistumisesta. Säännökset kattavat uhreille annettavan tuen ja uhrien suojelun erityisesti rikostutkinnassa ja -oikeudenkäynneissä.

– rikosten ehkäisemistä:

Direktiivillä on tarkoitus edistää lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston ehkäisyä toteuttamalla useita toimia, joilla pyritään estämään rikosentekijöitä uusimasta rikoksia. Lisäksi pyritään rajoittamaan pääsyä lapsipornografiaan internetissä. Pääsyn rajoittamisella pyritään vähentämään lapsipornografian leviämistä vaikeuttamalla julkisesti saatavilla olevan

verkon käyttöä. Lisäksi tarvitaan kuitenkin toimia, joilla poistetaan lapsipornografista aineistoa internetistä tai asetetaan rikoksentekijät syytteeseen.

Ehdotuksella saadaan näin ollen monin tavoin aikaan lisäarvoa Euroopan neuvoston yleissopimukseen perustuvaan suojelun tasoon. Ehdotus käsittää esimerkiksi seuraavat toimet, joita ei mainita Euroopan neuvoston yleissopimuksessa: varmistetaan rikoksentekijöille asetetun, lasten kanssa toimimista koskevan kiellon täytäntöönpano kaikkialla EU:ssa, estetään pääsy lapsipornografiaan internetissä sekä kriminalisoidaan lapsen pakottaminen seksuaaliseen kanssakäymiseen kolmannen osapuolen kanssa ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö pornografisessa esityksessä internetissä. Lisäksi ehdotuksessa säädetään seuraamusten soveltamatta jättämisestä lapsiuhrien osalta. Ehdotus menee Euroopan neuvoston yleissopimuksessa määrättyjä velvoitteita pidemmälle seuraamusten tason, lapsiuhreille tarjottavan ilmaisen oikeudellisen neuvonnan sekä niiden toimien osalta, joilla pyritään estämään kannustaminen lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja lapsiin kohdistuvaan seksiturismiin. Muotoseikkojen osalta voidaan todeta, että yleissopimuksen määräysten sisällyttäminen EU:n lainsäädäntöön nopeuttaa kansallisten toimenpiteiden käyttöönottoa verrattuna jäsenvaltioiden ratifiointiprosessiin. Samalla varmistetaan täytäntöönpanon tehokas valvonta.

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 82 artiklan 2 kohta ja 83 artiklan 1 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate**

Euroopan unionin toteuttamiin toimiin sovelletaan toissijaisuusperiaatetta.

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittävällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin seuraavista syistä:

Lasten seksuaaliseen riistoon ja hyväksikäyttöön liittyy huomattavasti kansainvälisiä piirteitä, jotka käyvät selvimminkin ilmi lapsipornografiasta ja lapsiin kohdistuvasta seksiturismista. Rikosten rajatylittävä luonne vaikuttaa myös siten, että lapsia olisi kaikissa jäsenvaltioissa suojeltava muista jäsenvaltioista tulevilta rikollisilta, jotka voivat matkustaa vapaasti unionin alueella. Tämä edellyttää EU:lta toimia, joilla syvennetään erityisesti neuvoston puitepäätöksellä 2004/68/YOS ja neuvoston päätöksellä 2000/375/YOS¹ aloitettua kehitystä, sillä jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa lasten tehokkaan suojelun tavoitetta riittävässä määrin valtiollisella, alueellisella tai paikallisella tasolla.

Ehdotuksen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin Euroopan unionin toimilla seuraavista syistä:

Ehdotuksella lähennetään edelleen jäsenvaltioiden aineellista rikoslakia ja menettelysääntöjä ja edistetään näin rikosten torjuntaa. Ensinnäkin näin voidaan estää rikollisia valitsemasta rikoksentekopaikaksi sellaisia jäsenvaltioita, joiden säännöt ovat vähemmän ankarat. Toiseksi yhteisten määritelmien avulla voidaan edistää hyödyllisten tietojen ja kokemusten vaihtoa sekä lisätä tietojen vertailukelpoisuutta. Kolmanneksi näin helpotetaan kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi ehdotuksella parannetaan lapsiuhrien suojelua. Tämä on humanitaarinen

¹ Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Internetissä välitettävän lapsipornografian vastaisista toimenpiteistä (EYVL L 138, 9.6.2000, s. 1).

velvollisuus ja myös edellytys sille, että uhrin antavat syytteesenpanossa tarvittavia todisteita. Myös ehkäiseviä toimia on tarkoitus tehostaa koko EU:ssa.

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan tasolla ottaen huomioon tarpeen varmistaa rikoslainsäädännön täsmällisyys.

- **Säätelytavan valinta**

Ehdotettu säätelytapa: direktiivi.

Lasten seksuaalisen riiston torjuminen edellyttää jäsenvaltioiden rikoslainsäädännön lähentämistä, jotta voidaan tehostaa yhteistyötä rikosasioissa. Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään nimenomaan direktiivin käytöstä tätä tarkoitusta varten.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Lainsäädännön kumoaminen**

Ehdotuksen hyväksymisestä seuraa, että aiempaa lainsäädäntöä kumotaan.

- **Alueellinen soveltamisala**

Ehdotus osoitetaan jäsenvaltioille. Direktiivin soveltamisesta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Irlantiin ja Tanskaan määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyjen pöytäkirjojen (Nro 21 ja 22) määräysten mukaisesti.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja puitepäättöksen 2004/68/YOS kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun ehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä⁴,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja seksuaalinen riisto sekä lapsipornografia loukkaavat vakavasti perusoikeuksia ja erityisesti lapsen oikeutta hänen hyvinvointinsa kannalta tarpeelliseen suojeluun ja hoivaan, kuten todetaan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa lapsen oikeuksista ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.
- (2) Lapsipornografia, joka käsittää kuvia lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä, ja muut erityisen vakavat lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston muodot ovat lisääntymässä ja leviävät uusien tekniikoiden ja internetin käytön myötä.
- (3) Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta tehdyllä neuvoston puitepäättöksellä 2004/68/YOS⁵ lähennetään jäsenvaltioiden lainsäädäntöä kriminalisoimalla kaikkein vakavimmat lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston muodot, laajentamalla kansallista lainkäyttövaltaa ja säätämällä uhreille tarjottavan avun vähimmäistasosta. Neuvoston puitepäättöksellä 2001/220/YOS⁶ uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä määritellään useita uhrien oikeuksia

² EUVL C [...], [...], s. [...].

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL L 13, 20.1.2004, s. 14.

⁶ EYVL L 82, 22.3.2001, s. 1.

rikosoikeudenkäynneissä, kuten oikeus suojeluun ja korvauksiin. Lisäksi lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja riistoon sekä lapsipornografiaan liittyvän syytteenpanon koordinoitua helpottaa neuvoston puitepäätös 2009/948/YOS⁷ rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta.

- (4) YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen 34 artiklan mukaan sopimusvaltiot sitoutuvat suojelemaan lapsia kaikilta seksuaalisen hyväksikäytön muodoilta. Yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja lasten myynnistä, lapsiprostituutiosta ja lapsipornografiasta sekä erityisesti Euroopan neuvoston yleissopimus lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan⁸ ovat keskeisiä edistysaskelia pyrittäessä tehostamaan kansainvälistä yhteistyötä tällä alalla.
- (5) Vakavat rikokset, kuten lasten seksuaalinen riisto ja lapsipornografia, edellyttävät kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka kattaa rikosentekijöiden syytteenpanon, lapsiuhrien suojelun ja rikosten ehkäisyn. Lapsen etu on asetettava etusijalle kaikissa näitä rikoksia koskevissa torjuntatoimissa Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaisesti. Puitepäätös 2004/68/YOS olisi korvattava uudella välineellä, joka tarjoaa kattavan oikeudellisen kehyksen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (6) Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston vakavista muodoista olisi määrättävä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia. Vakaviin muotoihin luetaan erityisesti seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston monenlaiset esiintymismuodot, jotka perustuvat tieto- ja viestintäteknikan käyttöön. Myös lapsipornografian määritelmää olisi selkeytettävä ja lähennettävä vastaamaan kansainvälisissä sopimuksissa esiintyvää määritelmää.
- (7) Tällä direktiivillä ei säännellä jäsenvaltioiden toimia, jotka koskevat vapaaehtoisuuteen perustuvaa lasten keskinäistä seksuaalista kanssakäymistä, joka on osa ihmisen kehitykseen kuuluvaa normaalia seksuaalista heräämistä, ottaen huomioon monenlaiset kulttuuriset ja oikeudelliset perinteet sekä muun muassa tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävät lasten ja nuorten uudet kanssakäymisen muodot.
- (8) Rikosten tutkintaa ja niihin liittyvää syytteenpanoa olisi helpotettava, sillä lapsiuhrien on vaikea ilmiäntää hyväksikäyttö ja toisaalta verkkoavaruus suojelee rikosentekijöiden nimettömyyttä. Jotta voidaan varmistaa tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tuloksekas tutkimus ja niihin liittyvä syytteenpano, näistä toimista vastaavat tarvitsevat tehokkaita työvälineitä. Näitä voivat olla peiteoperaatiot, telekuuntelu, tarkkailu, myös etävalvonta, pankkitilien seuranta tai muut rahoitusta koskevat tutkintakeinot.
- (9) Lainkäyttövaltaa koskevia sääntöjä olisi muutettava, jotta lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön tai riistoon syyllistyneet Euroopan unionista lähtöisin olevat henkilöt voidaan asettaa syytteen, vaikka he tekisivät rikoksensa Euroopan unionin ulkopuolella, erityisesti seksiturismin puitteissa.

⁷ EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42.

⁸ Euroopan neuvoston yleissopimus lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan, tehty Lanzarotella 25.10.2007, Euroopan neuvoston sopimussarja, nro 201.

- (10) Toimenpiteissä lapsiuhrien suojelemiseksi olisi otettava huomioon lapsen etu ja lapsen tarpeista tehty arviointi. Lapsiuhreilla on oltava helposti käytössään oikeussuojakeinoja, kuten maksutonta oikeudellista neuvontaa ja edustusta. Lisäksi on voitava ratkaista eturistiriidat silloin, kun hyväksikäyttö tapahtuu perheen sisällä. Lapsiuhreja olisi myös suojeltava esimerkiksi kansallisessa maahanmuutto- tai prostituutiolainsäädännössä säädetyiltä seuraamuksilta, jos he itse ilmoittavat hyväksikäytöstä toimivaltaisille viranomaisille. Myöskään rikosoikeudenkäyntiin osallistumisesta ei saisi aiheutua lapsiuhrielle lisää kärsimystä esimerkiksi silloin, kun lasta kuulustellaan tai kun hän joutuu kohtaamaan rikoksentehtäjän silmästä silmään.
- (11) Jotta voitaisiin ehkäistä ja minimoida rikosten uusiminen, olisi arvioitava rikoksentehtäjöiden vaarallisuutta sekä lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten uusimisen riskiä. Lisäksi rikoksentehtäjöillä olisi oltava mahdollisuus osallistua tehokkaisiin interventio-ohjelmiin tai -toimiin vapaaehtoispuhjalta.
- (12) Jos se on rikoksentehtäjöiden vaarallisuuden ja rikosten uusimisen riskin takia perusteltua, tuomittuja rikoksentehtäjöitä olisi tarvittaessa estettävä tilapäisesti tai pysyvästi osallistumasta toimintaan, jossa ollaan säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa. Tällaisen kiellon täytäntöönpanoa kaikkialla EU:ssa olisi edistettävä.
- (13) Lapsipornografiassa on kyse seksuaalista hyväksikäyttöä esittävistä tietynlaisista kuva-aineistosta, jota ei voida katsoa mielipiteen ilmaisuksi. Jotta lapsipornografiaa voidaan torjua, on rajoitettava lasten hyväksikäyttöä esittävän aineiston levittämistä siten, että rikoksentehtäjöiden on entistä vaikeampi syöttää kyseistä aineistoa julkiseen verkkoon. Sen vuoksi on poistettava lapsipornografisen aineisto internetistä ja saatava kiinni lasten hyväksikäyttöä esittäviä kuvia levittävät tai lataavat henkilöt. EU:n olisi autettava unionin ulkopuolisten maiden viranomaisia poistamaan tehokkaasti lapsipornografiaa sisältävät verkkosivut, joita ylläpidetään niiden alueelta käsin, erityisesti tehostamalla yhteistyötä näiden maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Koska lapsipornografisen aineiston poistaminen on kuitenkin osoittautunut vaikeaksi kaikista yrityksistä huolimatta silloin, kun alkuperäinen aineisto sijaitsee EU:n ulkopuolella, olisi otettava käyttöön keinot, joilla voidaan estää pääsy Euroopan unionin alueelta internetsivuille, joiden todetaan sisältävän tai levittävän lapsipornografiaa. Tarvittaessa voidaan soveltaa monenlaisia keinoja: esimerkiksi toimivaltaisille oikeus- tai poliisiviranomaisille voidaan antaa aiempaa paremmat mahdollisuudet määrätä estämään pääsy internetsivuille, ja internetpalveluntarjoajia voidaan tukea ja kannustaa kehittämään vapaaehtoisesti käytäntösäännöt ja ohjeet, jotka koskevat pääsyn estoa tällaisille internetsivuille. Jotta lasten hyväksikäyttöä esittävä aineisto voidaan poistaa internetistä ja estää pääsy kyseiseen aineistoon, tarvitaan entistä vahvempaa viranomaisten yhteistyötä erityisesti sitä varten, että saataisiin aikaan mahdollisimman kattavat kansalliset luettelot lapsipornografiaa sisältävistä verkkosivuista ja estettäisiin kaksinkertainen työ. Kaikissa toimissa olisi otettava huomioon loppukäyttäjien oikeudet, noudatettava voimassa olevia oikeudellisia menettelyjä sekä Euroopan ihmisoikeussopimusta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaa. Verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevassa ohjelmassa on luotu vihjelinjaverkosto, jonka avulla varmistetaan, että laittoman sisällön tärkeimmät lajit katetaan ja niistä raportoidaan.
- (14) Koska jäsenvaltiot yksin eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli torjua lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja seksuaalista riistoa sekä lapsipornografiaa, vaan tavoite voidaan toimien laajuuden ja vaikutusten vuoksi

saavuttaa paremmin Euroopan unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 ja 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Jälkimmäisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- (15) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, varsinkin ihmisarvon kunnioittamista, kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kieltoa, lapsen oikeuksia, oikeutta vapauteen ja turvallisuuteen, oikeutta sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, oikeutta henkilötietojen suojaan, oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen sekä laillisuusperiaatetta ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaatetta. Direktiivissä pyritään erityisesti varmistamaan, että kaikkia edellä mainittuja oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti, myös sen täytäntöönpanossa.
- (16) [Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan 1–4 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän direktiivin antamiseen ja soveltamiseen] TAI [Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu tämän direktiivin antamiseen, se ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia eikä sitä sovelleta Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista].⁹ Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin antamiseen, se ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tällä direktiivillä pyritään säätämään rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä lasten seksuaalisen riiston alalla. Lisäksi direktiivillä pyritään ottamaan käyttöön yhteiset säännökset, joilla vahvistetaan rikosten ehkäisyä ja uhrien suojelua.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ’lapsella’ alle 18-vuotiasta henkilöä;
- b) ’lapsipornografialla’

⁹ Direktiivin lopullinen sanamuoto riippuu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin tosiasiallisesta kannasta, jonka ne vahvistavat pöytäkirjan N:o 21 määräysten mukaisesti.

- i) kaikkea aineistoa, joka esittää kuvallisesti joko todelliseen tai simuloituun seksuaaliseen tekoon osallistuvaa lasta, tai
 - ii) lapsen sukupuolielinten kuvaamista ensisijaisesti seksuaalisiin tarkoituksiin, tai
 - iii) kaikkea aineistoa, joka esittää kuvallisesti joko todelliseen tai simuloituun seksuaaliseen tekoon osallistuvaa lapselta näyttävää henkilöä, tai lapselta näyttävän henkilön sukupuolielinten kuvaamista ensisijaisesti seksuaalisiin tarkoituksiin, tai
 - iv) todenmukaisia kuvia lapsesta, joka osallistuu seksuaaliseen tekoon, tai todenmukaisia kuvia lapsen sukupuolielimistä ensisijaisesti seksuaalisiin tarkoituksiin riippumatta siitä, onko lapsi todella olemassa;
- c) 'lapsiprostituutiolla' lapsen käyttämistä seksuaaliseen toimintaan tilanteessa, jossa rahaa tai mitä tahansa muuta korvausta tai vastiketta annetaan tai luvataan maksuna seksuaalisen palvelun saamisesta lapselta riippumatta siitä, annetaanko maksu, lupaus tai vastike lapselle vai kolmannelle henkilölle;
- d) 'pornografisella esityksellä' muun muassa tieto- ja viestintätekniikkaa käyttäen tapahtuvaa esitystä, jossa
- i) lapsi osallistuu todelliseen tai simuloituun seksuaaliseen tekoon tai
 - ii) lapsen sukupuolielimiä näytetään ensisijaisesti seksuaalisiin tarkoituksiin;
- e) 'oikeushenkilöllä' mitä tahansa yhteisöä, jolla on oikeushenkilön asema sovellettavan lain nojalla, lukuun ottamatta valtioita tai julkisia elimiä niiden käyttäessä julkista valtaa sekä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä.

3 artikla

Seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvät rikokset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2–5 kohdassa tarkoitetut tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi.
2. Kansallisen lain mukaista seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa nuoremman lapsen saattamisesta seksuaalisessa tarkoituksessa tilanteeseen, jossa hän joutuu näkemään seksuaalista hyväksikäyttöä tai seksuaalista kanssakäymistä, myös silloin, jos lapsi ei itse joudu osallistumaan niihin, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
3. Seksuaalisesta kanssakäymisestä lapsen kanssa, joka ei ole saavuttanut kansallisen lain mukaista seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
4. Seksuaalisesta kanssakäymisestä lapsen kanssa

- i) käyttämällä väärin tunnustettua luottamus- tai auktoriteettiasemaa tai vaikutusvaltaa lapseen säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kahdeksan vuotta, tai
 - ii) käyttämällä hyväksi lapsen erityisen haavoittuvaa asemaa, varsinkin psyykkistä tai fyysistä vammaisuutta tai riippuvuusasemaa, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kahdeksan vuotta, tai
 - iii) pakottamalla, voimakeinoin tai uhkailemalla säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kymmenen vuotta.
5. Lapsen pakottamisesta seksuaaliseen kanssakäymiseen kolmannen henkilön kanssa säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kymmenen vuotta.

4 artikla

Seksuaaliseen riistoon liittyvät rikokset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2–11 kohdassa tarkoitetut tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi.
2. Lapsen johdattamisesta osallistumaan pornografiseen esitykseen säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
3. Taloudellisen hyödyn saamisesta siitä, että lapsi osallistuu pornografiseen esitykseen, tai lapsen muusta riistosta pornografisen esityksen yhteydessä säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
4. Tietoisesta sellaisen pornografisen esityksen seuraamisesta, johon osallistuu lapsia, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
5. Lapsen värväämisestä pornografiseen esitykseen säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
6. Lapsen johdattamisesta lapsiprostituutioon säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
7. Taloudellisen hyödyn saamisesta siitä, että lapsi osallistuu lapsiprostituutioon, tai lapsen muusta riistosta lapsiprostituutioon yhteydessä säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
8. Seksuaalisesta kanssakäymisestä lapsen kanssa lapsiprostituutioon puitteissa säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
9. Lapsen pakottamisesta osallistumaan pornografiseen esitykseen säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kahdeksan vuotta.
10. Lapsen värväämisestä lapsiprostituutioon säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kahdeksan vuotta.
11. Lapsen pakottamisesta harjoittamaan lapsiprostituutiota säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kymmenen vuotta.

5 artikla

Lapsipornografiaan liittyvät rikokset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2–6 kohdassa tarkoitettut tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi.
2. Lapsipornografian hankkimisesta tai hallussapidosta säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään yksi vuosi.
3. Pääsyn hankkimisesta lapsipornografiaan tietoisesti, tieto- ja viestintäteknikkaa käyttäen, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään yksi vuosi.
4. Lapsipornografian jakelusta, levittämisestä tai välittämisestä säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
5. Lapsipornografian tarjoamisesta, toimittamisesta tai saatavilla pitämisestä säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.
6. Lapsipornografian tuottamisesta säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.

6 artikla

Lasten houkutteleva seksuaalisessa tarkoituksessa

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraava tahallinen teko on säädetty rangaistavaksi:

Aikuisen tieto- ja viestintäteknikan välityksellä, 3 artiklan 3 kohdassa ja 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen rikosten tekemistä varten esittämästä tapaamishdotuksesta lapselle, joka ei ole saavuttanut kansallisen lain mukaista seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa, jos ehdotusta on seurannut tapaamiseen johtavia konkreettisia tekoja, säädetään vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.

7 artikla

Yllytys, avunanto, yritys ja valmistelu

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–6 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin yllyttäminen ja avunanto niihin on säädetty rangaistaviksi.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 3–5 kohdassa ja seksuaalisen hyväksikäytön näkemisen osalta 2 kohdassa sekä 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja 5–11 kohdassa sekä 5 artiklan 2 kohdassa ja 4–6 kohdassa tarkoitettujen rikosten yritys on säädetty rangaistavaksi.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi:
 - a) sellaisen aineiston levittäminen, jossa mainostetaan mahdollisuutta tehdä 3–6 artiklassa tarkoitettuja rikoksia;

- b) sellaisten matkojen järjestäminen, joiden tarkoituksena on 3–6 artiklassa tarkoitettujen rikosten tekeminen.

8 artikla

Samanikäisten kesken tapahtuva vapaaehtoisuuteen perustuva seksuaalinen kanssakäyminen

Direktiivin 3 artiklan 2 kohdan (seksuaalisen kanssakäymisen näkemisen osalta), 3 artiklan 3 kohdan, 4 artiklan 2 ja 4 kohdan ja 5 artiklan säännöksissä ei säännellä lasten tai iältään ja psyykkiseltä ja fyysiseltä kehitykseltään tai kypsyysasteeltaan toisiaan lähellä olevien henkilöiden kesken tapahtuvaa vapaaehtoisuuteen perustuvaa seksuaalista kanssakäymistä edellyttäen, että toimintaan ei liity minkäänlaista hyväksikäyttöä.

9 artikla

Raskauttavat seikat

1. Elleivät seuraavat seikat jo sisälly 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten tunnusmerkistöön, ne katsotaan tässä direktiivissä raskauttaviksi seikoiksi:
 - a) lapsi ei ole saavuttanut kansallisen lain mukaista seksuaalista itsemääräämisoikeutta koskevaa suojaikärajaa;
 - b) rikos kohdistuu lapseen, joka on erityisen haavoittuvassa asemassa, varsinkin psyykkisen tai fyysisen vammaisuuden tai riippuvuusaseman takia;
 - c) rikoksen tekijä on perheenjäsen, asuu lapsen kanssa tai on käyttänyt väärin valta-asemaansa;
 - d) rikoksen ovat tehneet useat henkilöt yhdessä;
 - e) rikokset on tehty osana puitepäätöksessä 2008/841/YOS¹⁰ tarkoitetun rikollisjärjestön toimintaa;
 - f) rikosentekijä on tuomittu aiemmin samanlaisista rikoksista;
 - g) rikos on vaarantanut lapsen hengen;
 - h) rikoksen teossa on käytetty törkeää väkivaltaa tai rikoksesta on aiheutunut lapselle vakavaa vahinkoa.
2. Jos rikokseen liittyy vähintään yksi 1 kohdassa tarkoitetuista raskauttavista seikoista, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–6 artiklassa tarkoitetuista rikoksista säädetään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jotka ovat ankarampia kuin 3–6 artiklassa tarkoitettujen peruseriksestä säädettävät seuraamukset.

¹⁰ EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42.

10 artikla

Tuomiosta aiheutuva oikeudenmenetys

1. Vähentääkseen rikosten uusimisen riskiä jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tuomittua luonnollista henkilöä voidaan kieltää tilapäisesti tai pysyvästi harjoittamasta toimintaa, jossa ollaan säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettu toimenpide kirjataan tuomion antaneen jäsenvaltion rikosrekisteriin.
3. Poiketen siitä, mitä jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2009/315/YOS¹¹ 7 artiklan 2 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on sitä varten, että henkilölle asetettu tilapäinen tai pysyvä kieltä harjoittaa toimintaa, jossa ollaan säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa, pannaan tehokkaasti täytäntöön erityisesti silloin kun tietoja pyytävä jäsenvaltio asettaa tietyn toiminnan harjoittamisen ehdoksi sen, ettei hakijaa ole tuomittu tämän direktiivin 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista määrätystä tuomiosta aiheutuvaa oikeudenmenetystä koskevat tiedot toimitetaan vastauksena tietopyyntöön, joka on esitetty kansalaisuusjäsenvaltion keskusviranomaiselle puitepäätöksen 6 artiklan nojalla, ja että puitepäätöksen 7 artiklan 2 ja 4 kohdan nojalla toimitettuja henkilötietoja, jotka koskevat tällaista oikeudenmenetystä, voidaan kaikissa tapauksissa käyttää tähän tarkoitukseen.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettu, toisessa jäsenvaltiossa käyttöön otettu toimenpide tunnustetaan ja pannaan täytäntöön.

11 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, jotka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimielimen jäsenenä toimien henkilö, jonka johtava asema oikeushenkilössä perustuu johonkin seuraavista:
 - a) valta edustaa oikeushenkilöä;
 - b) valtuudet tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta;
 - c) valtuudet harjoittaa valvontaa oikeushenkilön sisällä.
2. Jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen, jos tämän artiklan 1 kohdassa

¹¹ EUVL L 93, 7.4.2009, s. 23.

tarkoitettun henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alainen henkilö on tehnyt oikeushenkilön hyväksi 3–7 artiklassa tarkoitettun rikoksen.

3. Mitä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään oikeushenkilön vastuusta, ei rajoita rikosoikeudenkäyntiä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöinä tai avunantajina jossakin 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista.

12 artikla

Oikeushenkilöihin kohdistuvat seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 11 artiklan 1 kohdan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, joihin kuuluvat rikosoikeudelliset tai muut sakot ja joihin voi kuulua myös muita seuraamuksia, kuten
 - a) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettäviin etuisuuksiin tai tukiin;
 - b) väliaikainen tai pysyvä kielto harjoittaa liiketoimintaa;
 - c) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;
 - d) tuomioistuimen määräys purkaa oikeushenkilö;
 - e) rikoksen tekemiseen käytettyjen tilojen sulkeminen väliaikaisesti tai pysyvästi.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 11 artiklan 2 kohdan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia tai toimenpiteitä.

13 artikla

Uhrin syyttämättä jättäminen tai uhriin kohdistuvien seuraamusten soveltamatta jättäminen

Jäsenvaltioiden on tehtävä mahdolliseksi luopua 4 artiklassa ja 5 artiklan 4–6 kohdassa tarkoitettujen rikosten lapsiuhrien osalta syytteenpanosta tai seuraamusten määräämisestä siltä osin kuin osallistuminen laittomaan toimintaan on suora seuraus rikosten kohteeksi joutumisesta.

14 artikla

Tutkinta ja syytteenpano

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta tai niistä syytteenpano eivät edellytä uhrin tekemää ilmoitusta tai nostamaa syytettä ja että rikosoikeudenkäyntiä voidaan jatkaa myös siinä tapauksessa, että uhri on peruuttanut lausuntonsa.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta 3 artiklassa, 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja 5–11 kohdassa sekä 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuista rikoksista syytteenpano on mahdollista riittävän pitkän ajan sen jälkeen kun uhri on tullut täysi-ikäiseksi, rikoksen vakavuus huomioon ottaen.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinnasta ja syytteenpanosta vastaavilla henkilöillä, yksiköillä ja muilla elimillä on käytössään tehokkaat tutkintavälineet sekä mahdollisuus peitotoimiin ainakin niissä tapauksissa, joihin liittyy tieto- ja viestintätekniikan käyttöä.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta tutkintaryhmät tai -yksiköt voivat tunnistaa 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten uhrin erityisesti analysoimalla lapsipornografista aineistoa, kuten valokuvia tai audiovisuaalisia nauhoitteita, jotka on toimitettu tai ovat saatavilla tieto- ja viestintätekniikan välityksellä.

15 artikla

Ilmoituksen tekeminen epäilystä seksuaalisesta riistosta tai seksuaalisesta hyväksikäytöstä

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, etteivät kansalliseen lakiin sisältyvät salassapitoa koskevat säännöt, joita sovelletaan eräisiin työssään lasten kanssa tekemisiin joutuviin ammattiryhmiin, estä kyseisiä ammattilaisia ilmoittamasta lastensuojelusta vastaaville yksiköille tilanteesta, jossa heillä on perusteltu syy uskoa, että lapsi on 3–7 artiklassa tarkoitettuna rikoksen uhri.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kannustaakseen henkilöitä, jotka tietävät jotakin 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tai vilpittömässä mielessä epäilevät tällaista rikosta, ilmoittamaan tietonsa toimivaltaisille viranomaisille.

16 artikla

Lainkäyttövalta ja syytteenpanon yhteensovittaminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa 3–7 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jos
 - a) rikos on tehty kokonaan tai osittain sen alueella, tai
 - b) rikoksen on tehnyt kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka sijaitsee jäsenvaltion alueella, tai
 - c) rikoksen uhri on kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka sijaitsee jäsenvaltion alueella, tai
 - d) rikos on tehty kyseisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat myös tapaukset, joissa 5 ja 6 artiklassa ja, soveltuvin osin, 3 ja 7 artiklassa tarkoitettu rikos

on tehty tieto- ja viestintätekniikan avulla kyseisen jäsenvaltion alueelta, riippumatta siitä, sijaitseeko tieto- ja viestintätekniikka kyseisen valtion alueella vai ei.

3. Jäsenvaltio voi päättää, ettei se sovelle lainkäyttövaltaa koskevia 1 kohdan c ja d alakohdan sääntöjä tai että se soveltaa niitä vain erityisissä tapauksissa tai olosuhteissa, jos rikos on tehty sen alueen ulkopuolella.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet jäsenvaltion alueen ulkopuolella tehdyistä, 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista syytteenpanoa varten sen varmistamiseksi, että jäsenvaltion lainkäyttövalta tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ei edellytä, että
 - a) kyseiset teot on säädetty rangaistaviksi myös niiden tekopaikassa, tai
 - b) syyte voidaan nostaa vain uhrin rikoksen tekopaikassa tekemän ilmoituksen perusteella tai sen valtion tekemän ilmiannon perusteella, jossa rikos tehtiin.

17 artikla

Yleiset säännökset uhrien auttamisesta, tukemisesta ja suojelemisesta

1. Edellä 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten uhreille on annettava apua, tukea ja suojelua lapsen etu huomioon ottaen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten kohteeksi joutuneen henkilön iästä ei ole varmuutta ja on syytä epäillä, että kyseessä on lapsi, henkilö katsotaan lapseksi, jotta hän voi saada välittömästi apua, tukea ja suojelua 18 ja 19 artiklan mukaisesti siihen saakka, kunnes hänen ikänsä on varmistunut.

18 artikla

Uhrien auttaminen ja tukeminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että uhrin saavat apua ja tukea ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana ja tarvittavan ajan sen jälkeen, jotta he voivat hyödyntää uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2001/220/YOS¹² ja tässä direktiivissä säädettyjä oikeuksiaan.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen kuin käynnistetään toimia, joilla pyritään auttamaan ja tukemaan uhrien fyysistä ja psykososiaalista toipumista sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, lapsiuhrin tilanne arvioidaan yksilöllisesti ottaen asianmukaisesti huomioon lapsen näkemykset, tarpeet ja huolenaiheet.
3. Edellä 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten uhreja on pidettävä puitepäätöksen 2001/220/YOS 2 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 4 kohdan ja 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti erityisen haavoittuvina.

¹² EYVL L 82, 22.3.2001, s. 1.

4. Jäsenvaltioiden on, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, toteutettava toimenpiteitä avun ja tuen tarjoamiseksi uhrin perheelle. Jäsenvaltioiden on erityisesti, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, sovellettava asianomaiseen perheeseen neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS 4 artiklaa.

19 artikla

Lapsiuhrien suojelu rikostutkinnassa ja -oikeudenkäynnissä

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeusviranomaiset nimeävät lapsiuhriille erityisedustajan rikoksen tutkinnassa ja oikeudenkäynnissä, jos vanhempainvastuunkantajat eivät kansallisen lain perusteella voi edustaa lasta heidän ja lapsiuhrin välisen eturistiriidan vuoksi tai jos lapsi on ilman huoltajaa tai joutunut eroon perheestään.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lapset saavat välittömästi ja maksutta oikeudellista neuvontaa ja oikeudellisen edustajan, myös korvausten hakemista varten.
3. Jäsenvaltioiden on puolustuksen oikeuksia rajoittamatta toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinnassa
 - a) lapsiuhrin kuulustelu tehdään ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen kun tosiasiat on ilmoitettu toimivaltaisille viranomaisille;
 - b) lapsiuhria kuulustellaan tarvittaessa tähän tarkoitukseen suunnitelluissa tai muunnetuissa tiloissa;
 - c) lapsiuhria kuulustelevat tai siihen osallistuvat ammattihenkilöt, joilla on tähän sopiva koulutus;
 - d) samat henkilöt hoitavat kaikki lapsiuhrin kuulustelut, jos se on mahdollista ja asianmukaista;
 - e) kuulustelujen lukumäärä on mahdollisimman pieni ja kuulusteluja järjestetään vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä rikosoikeudenkäynnin kannalta;
 - f) lapsiuhrin mukana voi olla hänen oikeudellinen edustajansa tai tarvittaessa lapsen valitsema aikuinen, ellei kyseisen henkilön osalta ole tehty päinvastaista päätöstä perustelluista syistä.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin liittyvässä tutkinnassa voidaan kaikki lapsiuhrin tai mahdollisen lapsitodistajan kuulustelut videoida ja että videoituja kuulusteluja voidaan käyttää todistusaineistona rikosoikeudenkäynnissä kansallisen lain sääntöjen mukaisesti.
5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevissa rikosoikeudenkäynneissä voidaan määrätä, että

- a) asia käsitellään suljetuin ovin;
- b) lapsiuhria voidaan kuulla oikeudessa ilman hänen henkilökohtaista läsnäoloaan asianmukaisen viestintätekniiikan avulla.

20 artikla

Interventio-ohjelmat tai -toimet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tuomittujen henkilöiden osalta arvioidaan heidän vaarallisuutensa ja 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten uusimisen riski, jotta voidaan löytää sopivat interventio-ohjelmat tai -toimet.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tarjolla on tehokkaita interventio-ohjelmia tai -toimia, joilla pyritään ehkäisemään ja minimoimaan lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten uusimisen riskiä. Tällaisten ohjelmien tai toimien olisi oltava käytettävissä koko rikosoikeudellisen menettelyn ajan, vankilassa ja sen ulkopuolella, kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Interventio-ohjelmat tai -toimet mukautetaan vastaamaan seksuaalirikoksiin syyllistyneiden lasten kehitystarpeita, mukaan luettuina lapset, jotka ovat rikosoikeudellista vastuuta koskevaa ikärajaa nuorempia.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ottaen tarvittaessa huomioon 1 kohdassa tarkoitettujen arvion 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tuomitut henkilöt
 - a) voivat osallistua 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin interventio-ohjelmiin tai -toimiin;
 - b) saavat tilaisuuden osallistua erityisiin ohjelmiin tai toimiin;
 - c) saavat kaikki tiedot syistä, joiden nojalla heille ehdotetaan osallistumista erityisiin ohjelmiin tai toimiin;
 - d) suostuvat osallistumaan erityisiin ohjelmiin tai toimiin täysin tietoisina tosiseikoista;
 - e) voivat kieltäytyä osallistumasta ja ovat tietoisia kieltäytymisen mahdollisista seurauksista.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöt, joita vastaan on käynnistetty rikosoikeudenkäynti 3–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten johdosta, voivat osallistua tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin ohjelmiin tai -toimiin sellaisin ehdoin, jotka eivät heikennä oikeutta puolustukseen eivätkä oikeudenmukaisen ja puolueettoman oikeudenkäynnin vaatimuksia tai ole näiden kanssa ristiriidassa, ottaen asianmukaisesti huomioon varsinkin syyttömyysolettamaa koskevat säännöt.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöt, jotka pelkäävät syyllistyvänsä 3–7 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, voivat tarvittaessa osallistua tehokkaisiin interventio-ohjelmiin tai -toimiin, joilla pyritään arvioimaan ja ehkäisemään rikoksenteon riskiä.

21 artikla

Pääsyn estäminen lapsipornografiaa sisältäville internetsivustoille

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden alueella olevilta internetin käyttäjiltä voidaan estää pääsy lapsipornografiaa sisältäville tai levittäville internetsivuille. Edellytyksenä on, että samalla toteutetaan riittävät suojatoimet erityisesti sen varmistamiseksi, että pääsyn esto on rajattu ehdottomaan välttämättömään, että käyttäjille ilmoitetaan eston syistä ja että sisällöntuottajille ilmoitetaan mahdollisuudesta valittaa toimenpiteestä, sikäli kuin se on mahdollista.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta lapsipornografiaa sisältävät tai levittävät internetsivut poistetaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta edellä esitettyä.

22 artikla

Puitepäätöksen 2004/68/YOS kumoaminen

Kumotaan puitepäätös 2004/68/YOS sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden velvollisuutta noudattaa määräaikoja, joihin mennessä säädös on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun puitepäätökseen pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

23 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [KAHDEN VUODEN KULUTTUA SEN HYVÄKSYMISESTÄ]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

24 artikla
Raportointi

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen ja mahdollisesti tarvittavat ehdotukset viimeistään [NELJÄN VUODEN KULUTTUA DIREKTIIVIN HYVÄKSYMISESTÄ] ja sen jälkeen kolmen vuoden välein.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseen tarvittavat tiedot. Niiden mukana on toimitettava yksityiskohtainen kuvaus tämän direktiivin nojalla toteutetuista lainsäädännöllisistä ja muista toimenpiteistä.

25 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

26 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä [].

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja